

PRITARTA
Palangos miesto savivaldybės tarybos
2022 m. balandžio 28 d. sprendimu Nr. T2-107

**PALANGOS MIESTO SAVIVALDYBĖS KONTROLĖS IR
AUDITO TARNYBOS 2021 METŲ
VEIKLOS ATASKAITA**

Palanga, 2022

Turinys

Savivaldybės kontrolieriaus žodis	3
Tarnybos veiklos prioritetai	3
Pagrindinė Tarnybos 2021 metų veikla	4
Veiklos organizavimas	5
Programos įgyvendinimas	5
Bendrųjų funkcijų vykdymas	5
Atlikti auditai	6
Pateiktos išvados dėl skolinimosi galimybių	8
Tarnybos veiklos prioritetai ateinantiems metams	8
Kita informacija	8

Savivaldybės kontrolieriaus žodis

Palangos miesto savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba (toliau – Tarnyba) turi išsikėlusį strateginį veiklos tikslą – didinti savivaldoje viešojo sektoriaus efektyvumą ir jo kuriamą naudą visuomenei. Siekiant strateginio tikslo, atliekame išorės auditus, įvardijame jų metu nustatytas klaidas ir teikiame rekomendacijas. Taip prisidedame prie Palangos miesto savivaldybės (toliau – Savivaldybė) veiklos gerinimo, padedame Savivaldybei išmintingai valdyti jos finansus ir turtą.

Vienas iš svarbių Tarnybos metinės veiklos etapų yra kasmet atliekamas Savivaldybės konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio auditas. Vertiname tai, kad biudžeto vykdymo apskaita yra tvarkoma tinkamai ir mes galime pareikšti besąlyginę nuomonę dėl metinio biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio. Tai, kad vis dar turime pareikšti sąlyginę nuomonę dėl metinio finansinių ataskaitų rinkinio, rodo, kad pasitaiko reikšmingų klaidų audituojamų įstaigų apskaitoje. Ne pirmus metus nustatome ilgalaikio turto apskaitos kaidas, apskaitant pastatus, nebaigtą satybą, nustatant nusidėvėjimo normatyvus. Taip pat pasitaiko trūkumų turto valdymo srityje, kai nesutvarkyti turto valdymo dokumentai, turto valdymo teisė neįregistruota privalomuose registruose.

Nuolat stebime įstaigų veiklos pokyčius po mūsų atliktų auditų. Auditų poveikis yra teigiamas tiek, kiek yra įgyvendinamos mūsų pateiktos rekomendacijos. Atsižvelgiant į tai, kad Administracija ir kitos įstaigos 2021 metais įgyvendino 99 proc. tais metais planuotų įgyvendinti rekomendacijų, teigiame, kad bendru darbu pasiekėme pažangą ir kūrėme teigiamą poveikį Savivaldybėje.

Tarnybos darbo organizavimą pakoregavo veiklos apribojimai, kai visoje Lietuvoje buvo įvestas karantinas, paskelbta valstybės lygio ekstremalioji situacija dėl koronaviruso infekcijos plitimo grėsmės. Jau praėjusiais metais iš esmės pakito darbo, bendravimo, keitimosi informacija įpročiai, tad ir 2021 metais Tarnybos veiklą organizavome taip, kad užtikrintume patogų duomenų ir dokumentų perdavimą, bendravimą nuotoliniu būdu su kolegomis bei su audituojamais subjektais.

Tarnybos veiklos prioritetai

Tarnybos veikla grindžiama nepriklausomumo, teisėtumo, viešumo, objektyvumo ir profesionalumo principais. Tarnybos misija – kurti naudą visuomenei, padedant Savivaldybei išmintingai valdyti jos finansus ir turtą.

Pagrindinė Tarnybos 2021 metų veikla

Esame įstaiga, prižiūrinti, ar teisėtai, efektyviai, ekonomiškai ir rezultatyviai valdomas ir naudojamas Savivaldybės turtas ir patikėjimo teise valdomas valstybės turtas, kaip vykdomas Savivaldybės biudžetas ir naudojami kiti piniginiai ištekliai. Mūsų pagrindinė veikla – išorės auditų vykdymas. Atliekame auditus Savivaldybės administracijoje, Savivaldybės administravimo subjektuose bei Savivaldybės kontroliuojamose įmonėse, taip pat teikiame Savivaldybės tarybai sprendimams priimti reikalingas išvadas ir atliekame kitas teisės aktuose nustatytas funkcijas.

Pagrindiniai 2021 metų darbai:

Atlikti auditai	<ul style="list-style-type: none"> • Savivaldybės 2020 metų konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio, savivaldybės biudžeto ir turto naudojimo vertinimas
	<ul style="list-style-type: none"> • Švietimo programos priemonių finansavimo ir atsiskaitymo už gautas lėšas organizavimo vertinimas
	<ul style="list-style-type: none"> • Infrastruktūros plėtojimo (savanoriškos paramos Palangos miesto infrastruktūrai plėtoti) sutarčių vykdymo vertinimas
Pateiktos auditoriaus nuomonės	<ul style="list-style-type: none"> • 1 besąlyginė, kai neturėjome reikšmingų pastabų
	<ul style="list-style-type: none"> • 1 sąlyginė, kai nustatėme reikšmingus duomenų iškraipymus ataskaitose
Pateiktos išvados	<ul style="list-style-type: none"> • Dėl Savivaldybės skolinimosi galimybių
	<ul style="list-style-type: none"> • Dėl trumpalaikės paskolos ėmimo finansinio pagrįstumo
Pradėti auditai	<ul style="list-style-type: none"> • Savivaldybės 2021 metų konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio, savivaldybės biudžeto ir turto naudojimo vertinimas
	<ul style="list-style-type: none"> • Informacinių technologijų diegimo, valdymo Palangos miesto savivaldybėje vertinimas
Pateiktos rekomendacijos	<ul style="list-style-type: none"> • Atlikus auditus pateiktos 72 rekomendacijos
Vykdyta rekomendacijų įgyvendinimo stebėseną	<ul style="list-style-type: none"> • Rekomendacijų įgyvendinimas siekia 99 proc.

Visi Tarnybos 2021 metų veiklos plane numatyti auditai buvo atlikti, ataskaitos ir išvados buvo pateiktos Savivaldybės merui, Savivaldybės administracijos direktoriui ir audituojamiems subjektams. Atliktų auditų rezultatai ir pateiktų rekomendacijų įgyvendinimo eiga periodiškai buvo aptariama su audituotų subjektų atsakingais asmenimis, svarstoma Savivaldybės tarybos Kontrolės komitete.

Veiklos organizavimas

Tarnybos darbas ir teisės aktais nustatytų funkcijų įgyvendinimas buvo organizuojamas vadovaujantis Savivaldybės kontrolieriaus parengtu ir su Savivaldybės tarybos Kontrolės komitetu suderintu veiklos planu. Tarnybos veikla buvo planuojama ir organizuojama atsižvelgiant į įstatymais nustatytas veiklos sritis bei veiklos prioritetus, į Tarnybos išsikeltą strateginį veiklos tikslą, taip pat į esamą Tarnybos darbuotojų skaičių.

Programos įgyvendinimas

Tarnyba, vykdydama veiklą, prisidėjo prie Savivaldybės Bendrosios programos įgyvendinimo ir siekė bendro tikslo¹ – sklandi Savivaldybės ir pavaldžių įstaigų veikla. Tarnybos vykdoma priemonė – Palangos miesto savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos darbo organizavimas (Nr. 4.2.1.4).

Priemonės įgyvendinimo rodikliai

Priemonė	Rodiklio pavadinimas	Rodiklio paaiškinimas	Mato vnt.	2021 m.	
				Numatyta reikšmė	Pasiekta reikšmė
4.2.1.4. Palangos miesto savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos darbo organizavimas	Savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos veiklos plano įgyvendinimas	Savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos veiklos planas derinamas su Kontrolės komitetu, plano įgyvendinimo ataskaita pateikiama kitų kalendorinių metų pradžioje	Proc.	100	100

Tarnybos 2021 metų veiklos planas įgyvendintas 100 proc.

Tarnybos veiklos užtikrinimui² patvirtinta 86,2 tūkst. Eur Savivaldybės biudžeto lėšų, panaudota – 83,0 tūkst. Eur.

Asignavimai priemonės įgyvendinimui

Patvirtinti asignavimai 2021 m., tūkst. Eur			Panaudoti asignavimai 2021 m., tūkst. Eur		
Iš viso	Iš jų:		Iš viso	Iš jų:	
	Darbo užmokesčiui	Turtui įsigyti		Darbo užmokesčiui	Turtui įsigyti
86,2	79,9	0	83,0	76,9	0

Bendrųjų funkcijų vykdymas

Tarnyba, kaip Savivaldybės biudžetinė įstaiga, be teisės aktais jai deleguotų išorės audito vykdymo funkcijų, vykdė bendrąsias biudžetinės įstaigos funkcijas – veiklos planavimo, vidaus dokumentų tvarkymo, viešųjų pirkimų vykdymo, personalo valdymo, valstybės tarnautojų mokymo, jų tarnybinės veiklos vertinimo ir kitas. Vidaus administravimo veikla buvo

¹ Prioritetas – Miesto savivaldos gerinimas (Nr. 4). Prioriteto tikslas – sklandi savivaldybės ir pavaldžių įstaigų veikla (Nr. 4.2). Prioriteto uždavinys – sudaryti sąlygas įgyvendinti savivaldybės ir valstybės (perduotas savivaldybei) funkcijas (Nr. 4.2.1).

² Tarnybos vykdoma priemonė – Palangos miesto savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos darbo organizavimas (Nr. 4.2.1.4).

organizuojama ir kontroliuojama leidžiant Savivaldybės kontrolieriaus įsakymus, pavedimus atlikti auditą ar kitas užduotis.

Nuolat keičiantis teisės aktams, augant reikalavimams Tarnybos vykdomų funkcijų kokybei, didėjant asmeninei atsakomybei už jų įgyvendinimą, labai svarbu išlaikyti ne tik aukštą tarnautojų kompetenciją, bet ir nuolat atnaujinti teorines žinias bei tobulinti praktinius įgūdžius. Todėl Tarnybos darbuotojų mokymams skiriamas nemažas dėmesys – 2021 metais buvo išklaustyti aštuoneri mokymai tokiomis temomis, kaip strateginis planavimas, auditų planavimas, veiklos ir atitikties auditų temų atranka, darbo santykių ir darbo apmokėjimo aktualijos viešajame sektoriuje, turto valdymas ir apskaita, viešųjų pirkimų vykdymas ir kt. Iš viso per metus darbuotojų kvalifikacijos tobulinimui panaudoti 855 eurai, tai sudaro 1,07 proc. Tarnybos darbo užmokesčio fondo.

Vykdydami Tarnybos veiklą, bendradarbiaujame su Valstybės kontrole, kolegomis, kuriame konstruktyvų ryšį su Savivaldybės vadovais, audituojamais subjektais.

Veiklą grindžiame viešumo principu ir siekiame sudaryti sąlygas visuomenei gauti visą viešą informaciją apie savo veiklą, todėl skelbiame ją interneto svetainės www.palanga.lt Tarnybos skiltyje. Vadovaujantis Vietos savivaldos įstatymo 27 straipsnio 9 dalies 9 punktu, čia talpiname atliktų auditų ataskaitas ir išvadas, metinius veiklos planus ir kitą svarbią informaciją.

Atlikti auditai

Savivaldybės 2020 metų konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio auditas

Audituojamą Savivaldybės 2020 metų konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio grupę sudarė Savivaldybės administracija, Savivaldybės išdas, 27 biudžetinės įstaigos, 3 kontroliuojamos viešosios įstaigos. Audito apimtis – 126 979 tūkst. Eur finansinės būklės ataskaitoje nurodyto turto ir atitinkamai finansavimo sumų, įsipareigojimų ir grynojo turto likučio.

Pateikėme sąlyginę nuomonę dėl konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio, nes nustatėme reikšmingus duomenų iškraipymus ir negalėjome patvirtinti, kad Savivaldybės konsoliduotoje finansinės būklės ataskaitoje pagal 2020-12-31 duomenis ataskaitinio laikotarpio pabaigoje eilutėje „Ilgalaikis materialusis turtas“ parodyti ilgalaikio materialiojo turto 21 186,3 tūkst. Eur likučiai ir atitinkamai eilutės „Finansavimo sumos“ likučiai yra tikri ir teisingi. Taip pat negalėjome patvirtinti, kad Savivaldybės konsoliduotoje veiklos rezultatų ataskaitoje pagal 2020-12-31 duomenis ataskaitinio laikotarpio pabaigoje eilutėse „Finansavimo pajamos“ ir „Pagrindinės veiklos sąnaudos“ parodytų nusidėvėjimo ir amortizacijos 335,6 tūkst. Eur sąnaudų suma yra teisinga. Neatitikimus lėmė reikšmingos klaidos žemesniojo konsolidavimo lygio viešojo sektoriaus subjektų finansinių ataskaitų rinkiniuose. Audito metu pateikėme pastebėjimus audituotiems subjektams dėl 2020 m. ataskaitų rinkinių duomenų tikrumo ir teisingumo, biudžeto ir turto naudojimo. Apie audito rezultatus, visus audito metu nustatytus dalykus subjektai buvo informuoti.

Mūsų pateiktos rekomendacijos dėl klaidų ištaisymo ir veiklos tobulinimo yra vykdomos atsakingai.

Audituotos Savivaldybės piniginės lėšos – 44 305,2 tūkst. Eur, kurias sudarė biudžeto pajamos (41 637,4 tūkst. Eur), metų pradžios likutis (797,2 tūkst. Eur), ilgalaikė paskola (870,6 tūkst. Eur), trumpalaikė paskola (1 000,0 tūkst. Eur). Savivaldybės biudžeto asignavimai 42 146,9 tūkst. Eur buvo paskirstyti 11 programų vykdyti Savivaldybės 2020 metų konsoliduotas biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys sudarytas iš Savivaldybės administracijos ir Savivaldybės 27 biudžetinių įstaigų ataskaitų.

Pateikėme besąlyginę nuomonę konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio, nes rinkinys visais reikšmingais atžvilgiais parengtas ir pateiktas pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus, reglamentuojančius šio rinkinio sudarymą.

Švietimo programos priemonių finansavimo ir atsiskaitymo už gautas lėšas organizavimo vertinimas

Savivaldybė 2020 metais neįprastai daug lėšų skyrė vaikų vasaros stovyklų ir kitų neformalaus vaikų švietimo (NVŠ) veiklų finansavimui. Buvo finansuotos mokinių saviraiškos, sportinio olimpinio festivalio ir vasaros poilsio programos, kitos NVŠ veiklos, skatinami olimpiadų, konkursų nugalėtojai.

Audito apimtis – 76,53 tūkst. Eur lėšų, kurios buvo paskirstytos priemonėms „Mokinių saviraiškos, socializacijos ir kitų programų, olimpiadų, varžybų ir kitų renginių organizavimas“ ir „Mažas pajamas gaunančių šeimų vaikų vasaros poilsio organizavimas“. Daugiausia lėšų buvo skirta vaikų vasaros poilsio programoms finansuoti – 53,2 tūkst. Eur.

Nustatėme, kad trūksta aiškumo dėl paraiškų teikimo sąlygų pagal skelbiamus vaikų vasaros poilsio programų rėmimo konkursus, organizuojant konkursus ne visada laikytasi konkurso aprašo nuostatų, atsiskaitant už programų įgyvendinimui gautas lėšas pateikiami ne visi privalomi dokumentai, nepakankama lėšų panaudojimo kontrolė. Pateiktos rekomendacijos yra įgyvendintos.

Infrastruktūros plėtojimo (savanoriškos paramos Palangos miesto infrastruktūrai plėtoti) sutarčių vykdymo vertinimas

Atlikdami auditą siekėme įvertinti Palangos miesto savivaldybės administracijos sudaromas infrastruktūros plėtojimo (savanoriškos paramos Palangos miesto infrastruktūrai plėtoti) sutartis ir nustatyti: ar apibrėžta sutarčių sudarymo tvarka, principai ir kriterijai, ar vertinamas sutarčių ekonominis efektyvumas ir naudingumas, fiksuojant investuojamas sumas ir valdant sukuriamą turtą teisės aktų nustatyta tvarka, ar sutarčių sudarymo procesas ir vykdymo kontrolė atliekami laikantis teisės aktų nuostatų.

Nustatėme, kad iki naujojo Savivaldybių infrastruktūros plėtros įstatymo³ įsigaliojimo (2021-01-01), Savivaldybėje nebuvo nustatytos Infrastruktūros plėtojimo sutarčių rengimo tvarkos, nebuvo nustatyti sutarčių sudarymo principai ir kriterijai. Savivaldybėje nėra vykdoma nuolatinė infrastruktūros sutarčių įgyvendinimo kontrolė.

Siekiant efektyvaus infrastruktūros plėtojimo sutarčių vykdymo, Savivaldybės administracija užtikrino, kad bus atlikta sutarčių analizė, parengti reikalavimai investuotojams pateikti informaciją apie įvykdytą sutartį ir perduoti atliktus darbus bei dokumentus arba pateikti paaiškinimus, kodėl neįvykdytos/nevykdomos sutartys. Gavus pastatytų/rekonstruotų statinių išpildomuosius dokumentus, juos sutikrinus, perduoti Ūkio ir turto skyriui nuosavybės registravimui, Buhalterijai – tolesnei turto apskaitai. Atsižvelgiant į tai, su kokiomis problemomis susidūrė investuotojai įgyvendindami sutartis, bus priimami sprendimai, kaip jas įgyvendinti, ar jas tęsti, nutraukti, ar keisti pagal naują Savivaldybių infrastruktūros plėtros įstatymą.

Atliekami auditai

Ataskaitinio laikotarpio trečią ketvirtį pradėtas Savivaldybės 2021 metų konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio auditas. Apie pradėtą auditą informuoti Savivaldybės vadovai. Vadovaujantis tarptautiniais audito standartais, audito metodikomis, Tarnybos tvarkomis, auditas pradėtas

³ Savivaldybių infrastruktūros plėtros įstatymas, 2020 m. gegužės 7 d. Nr. XIII-2895.

planavimo etapu, kurio metu analizuojami audituojamų subjektų veiklą reglamentuojantys teisės aktai, aplinka, veiklos pokyčiai, audituojamų metų tarpinės biudžeto vykdymo ir finansinės ataskaitos, vertinamos ankstesniais laikotarpiais teiktos rekomendacijos, nustatomos rizikos ir svarbiausios audituojamos sritys.

Pateiktos išvados dėl skolinimosi galimybių

Dėl Savivaldybės skolinimosi galimybių

- Išvada – Savivaldybė gali imti 1 250,0 tūkst. eurų dydžio ilgalaikę paskolą, neviršydama Lietuvos Respublikos 2021 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatyme nustatytų savivaldybės skolos, skolinimosi ir garantijų limitų
- Paskirtis. Ilgalaikė paskola – investicijų projektui Palangos senosios gimnazijos atnaujinimas (modernizavimas)

Dėl trumpalaikės paskolos finansinio pagrįstumo

- Išvada – Savivaldybė pagrįstai tikisi, kad 2021 metų antrame–trečiame ketvirčiuose funkcijoms vykdyti trūks 1 700,0 tūkst. eurų apyvartinių lėšų, todėl yra pagrindas kreiptis į Finansų ministeriją dėl trumpalaikės paskolos gavimo

Tarnybos veiklos prioritetai ateinantiems metams

Ir ateinančiais metais sieksime Tarnybos išsikelto strateginio veiklos tikslo – didinti savivaldoje viešojo sektoriaus efektyvumą ir jo kuriamą naudą visuomenei. Siekiant strateginio veiklos tikslo, atliksime išorės auditus, įvardinsime jų metu nustatytas klaidas, teiksime rekomendacijas ir taip prisidėsime prie Savivaldybės veiklos gerinimo, padėsime Savivaldybei išmintingai valdyti jos finansus ir turtą. Aukšta darbų kokybė ir audito kuriama nauda yra pagrindiniai ir ilgalaikiai Tarnybos veiklos prioritetai.

Svarbu paminėti, kad Tarnybos teiktų rekomendacijų įgyvendinimas, audito poveikis ir pažanga galima tik esant glaudžiam bendradarbiavimui bei audituojamo subjekto supratimui ir siekiui tinkamai, vadovaujantis teisės aktų nuostatomis, valdyti lėšas ir turtą, tvarkyti biudžeto ir finansinę apskaitą, teikti išsamias ir teisingas ataskaitas ne tik Savivaldybės administracijai, Tarybai, bet ir visuomenei. Tikime, kad bendru darbu skatinsime rezultatyvesnius ir efektyvesnius viešojo sektoriaus įstaigų veiklos procesus, užtikrinsime vidaus kontrolės sistemos veikimą ir kursime teigiamą poveikį Savivaldybėje.

Kita informacija

Ataskaita parengta vykdant Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 27 str. 9 d. 15 p., Savivaldybės tarybos veiklos reglamento 226 p., Tarnybos veiklos nuostatų 13.15 p. nuostatas. Ataskaita teikiama Savivaldybės tarybai ir skelbiama interneto svetainėje www.palanga.lt, kur su ataskaita gali susipažinti Savivaldybės bendruomenė.

Ataskaitoje pateikti Tarnybos 2021 metų veiklos rezultatai, įgyvendinant teisės aktais nustatytas funkcijas, atliekant išorės auditus, teikiant išvadas ir rekomendacijas.